

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 76/21
Люксембург, 12 май 2021 г.

Решение по дело C-505/19
WS/Bundesrepublik Deutschland

**Принципът, който забранява кумулирането на наказателни преследвания,
може да не допуска задържането в Шенгенското пространство и в Европейския
съюз на лице, посочено в бюлетина на Интерпол**

*Такъв е случаят, когато компетентните органи знаят за влязъл в сила съдебен акт,
който е приет в държава, страна по Споразумението от Шенген, или в държава членка, и
в която е констатирана приложимостта на този принцип*

През 2012 г. Международната организация на криминалната полиция (Интерпол) публикува, по искане на Съединените американски щати и на основание издадена от властите на тази държава заповед за задържане, червена бюлетина относно WS, германски гражданин, с оглед на евентуалната му екстрадиция. Когато е установено, че местонахождението на лице, за което е издадена такава бюлетина, е в държава — членка на Интерпол, тази държава по принцип трябва временно да задържи това лице или да наблюдава или ограничи придвижването му.

Още преди да бъде публикувана тази червена бюлетина обаче, срещу WS в Германия е образувано производство по разследване, което според запитващата юрисдикция се отнася до същите деяния като тези, които са довели до въпросната бюлетина. Това производство е окончателно прекратено през 2010 г., след като WS превежда определена парична сума в съответствие с особена процедура за плащане, предвидена в германското наказателно право. Впоследствие Bundeskriminalamt (Федерална криминална полиция, Германия) уведомява Интерпол, че поради споменатото предходно производство според нея принципът *ne bis in idem* е приложим в случая. Този принцип, прогласен както в член 54 от Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген¹, така и в член 50 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), по-специално забранява лицето, спрямо което вече е бил постановен окончателен съдебен акт, да бъде отново преследвано за същото деяние.

През 2017 г. WS подава пред *Verwaltungsgericht Wiesbaden* (Административен съд Висбаден, Германия) жалба срещу Германия, за да бъде разпоредено тя да предприеме всички необходими мерки за заличаване на червената бюлетина. В тази насока WS твърди, наред с нарушение на принципа *ne bis in idem*, и нарушение на гарантираното му с член 21ДФЕС право на свободно движение, защото той не може да отиде в държава, страна по Споразумението от Шенген, или в държава членка, без да се излага на риска да бъде задържан. Той смята също, че поради тези нарушения обработването на неговите лични

¹ Конвенция за прилагане на споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписана в Шенген (Люксембург) на 19 юни 1990 г. и влязла в сила на 26 март 1995 г. (ОВ L 239, 2000 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183).

данни, съдържащи се в червената бюлетина, е в разрез с Директива 2016/680 относно защитата на личните данни в областта на наказателното право².

При тези обстоятелства Verwaltungsgericht Wiesbaden решава да отправи до Съда въпрос за приложимостта на принципа *ne bis in idem*, и по-конкретно за възможността в случай като разглеждания временно да бъде задържано лице, за което е издадена червена бюлетина. В допълнение, ако този принцип е приложим, запитващата юрисдикция иска да се установи какви са последиците за обработването от държавите членки на личните данни, съдържащи се в такава бюлетина.

В решението си Съдът (голям състав) постановява, че член 54 от КПСШ и член 21, параграф 1 ДФЕС, разглеждани през призмата на член 50 от Хартата, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат временното задържане от органите на държава, страна по Споразумението от Шенген, или на държава членка на лице, за което по искане на трета държава Интерпол е публикувала червена бюлетина, освен ако във влязъл в сила съдебен акт, приет в държава, страна по това споразумение, или в държава членка, се установи, че това лице вече има окончателна присъда съответно от държава, страна по цитираното споразумение, или от държава членка за същите деяния като тези, на които се основава посочената червена бюлетина. Съдът постановява също, че разпоредбите на Директива 2016/680, разглеждани през призмата на член 54 от КПСШ, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат обработването на личните данни, съдържащи се в издадена от Интерпол червена бюлетина, докато с влязъл в сила съдебен акт не е било установено, че принципът *ne bis in idem* се прилага за деянията, на които се основава тази бюлетина, стига посоченото обработване да отговаря на предвидените от тази директива условия.

Съображения на Съда

Най-напред Съдът припомня, че принципът *ne bis in idem* може да се приложи в случай като разглеждания, т.е. когато е било прието решение, с което е окончателно прекратено наказателно производство, след като съответното лице е изпълнило определени условия, и в частност е платило фиксирана от прокуратурата парична сума.

След това уточнение Съдът постановява, на първо място, че член 54 от КПСШ, член 50 от Хартата и член 21, параграф 1 ДФЕС допускат временното задържане на лице, за което е издадена червена бюлетина на Интерпол, докато не е установено, че това лице има окончателна присъда от държава, страна по Споразумението от Шенген, или от държава членка за същите деяния като тези, на които се основава червената бюлетина, и че следователно се прилага принципът *ne bis in idem*.

В тази насока Съдът посочва, че когато приложимостта на принципа *ne bis in idem* все още е несигурна, временното задържане може да бъде задължителен етап, за да се извършат необходимите проверки, като същевременно не се допусне съответното лице да избяга. Ето защо тази мярка е оправдана от легитимната цел това лице да не остане ненаказано. От друга страна, щом приложимостта на принципа *ne bis in idem* е била установена с влязъл в сила съдебен акт, както взаимното доверие, което съществува между държавите, страни по Споразумението от Шенген, така и правото на свободно движение, не допускат такова временно задържане или продължаването на това задържане. Съдът уточнява, че държавите, страни по Споразумението от Шенген, и държавите членки трябва да осигурят на засегнатите лица правни способности за защита, които да позволяват по инициатива на тези лица да се стигне до такъв съдебен акт. Той отбелязва още, че когато временното задържане е несъвместимо с правото на Съюза поради приложимостта на принципа *ne bis in idem*, с неизвършването на такова задържане държавата — членка на Интерпол не би нарушила задълженията си като член на тази организация.

² Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни, и за отмяна на Рамково решение 2008/977/ПВР на Съвета (ОВ L 119, 2016 г., стр. 89).

На второ място, досежно въпроса за личните данни, съдържащи се в червена бюлетина на Интерпол, Съдът посочва, че всяка операция, приложена към тези данни, като записването им в базите данни за издирвани лица на държава членка, представлява „обработване“, което попада в обхвата на Директива 2016/680³. По-нататък, според Съда, от една страна, това обработване има легитимна цел, и от друга, то няма как да се приеме за незаконосъобразно просто поради съображението че принципът *ne bis in idem* би могъл да се прилага към деянията, на които се основава червената бюлетина⁴. Впрочем това обработване от органите на държавите членки може да се окаже задължително именно за да се провери дали този принцип е приложим.

При това положение Съдът постановява също, че Директива 2016/680 във връзка с член 54 от КПСШ и с член 50 от Хартата допуска обработването на личните данни, съдържащи се в червена бюлетина, докато с влязъл в сила съдебен акт не е било установено, че в случая се прилага принципът *ne bis in idem*. Това обработване обаче трябва да отговаря на предвидените от цитираната директива условия. В този смисъл то по-специално трябва да е необходимо за изпълнението на задача, осъществявана от компетентен национален орган, за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания⁵.

От друга страна, когато се прилага принципът *ne bis in idem*, записът в базите данни на държавите членки за издирвани лица на личните данни, съдържащи се в червена бюлетина на Интерпол, вече не е необходим, защото спрямо съответното лице повече не може да се води наказателно преследване за деянията, предмет на споменатата бюлетина, и следователно то да бъде задържано за същите деяния. Ето защо съответното лице трябва да може да поиска засягащите го данни да бъдат заличени. Ако обаче този запис остане, той трябва да бъде придружен от указанието, че съответното лице повече не може да бъде преследвано в държава членка или в договаряща държава за същите деяния, на основание на принципа *ne bis in idem*.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

³ Вж. член 2, параграф 1 и член 3, точка 2 от Директива 2016/680.

⁴ Вж. член 4, параграф 1, буква б) и член 8, параграф 1 от Директива 2016/680.

⁵ Вж. член 1, параграф 1 и член 8, параграф 1 от Директива 2016/680.